

POSTANOWIENIE

Dnia 29 lutego 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ryszard Witkowski

w sprawie wniosku radcy prawnego A. K. - obrońcy sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego w stanie spoczynku X. Y. z 29 grudnia 2023 r. o zbadanie w sprawie I ZI 84/23 spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego Marię Szczepaniec wymogów niezawisłości i bezstronności,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej w dniu 29 lutego 2024 r.,

kwestii spełnienia przez wniosek radcy prawnego A. K. - obrońcy sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego w stanie spoczynku X. Y., warunków dopuszczalności określonych w art. 29 § 5 ustawy o Sądzie Najwyższym,

na podstawie art. 29 § 24 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (tekst jednolity Dz. U. z 2021 poz. 1904 ze zm.)

postanowił:

odrzucić wniosek.

UZASADNIENIE

W myśl art. 29 § 5 w zw. z art. 29 § 7 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (tekst jednolity Dz.U. z 2021 r. poz. 1904 ze zm.) - dalej powoływana jako u.SN, na żądanie strony lub uczestnika postępowania przed

Sądem Najwyższym dopuszczalne jest badanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego lub sędziego delegowanego do pełnienia czynności sędziowskich w Sądzie Najwyższym wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu, na wniosek strony lub uczestnika postępowania przed Sądem Najwyższym, jeżeli w okolicznościach danej sprawy może to doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy.

Analiza formalna wniosku poprzedzająca jego merytoryczne rozpoznanie wskazuje, iż podniesiono w nim okoliczności, które związane są z powołaniem Pani Marii Szczepaniec na urząd sędziego Sądu Najwyższego. Okoliczności dotyczące postępowania sędziego po powołaniu na urząd ograniczono natomiast jedynie do tych związanych z działalnością jurysdykcyjną sędziego w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej Sądu Najwyższego, łącząc je z podważaniem jej legalności. Nie przedstawił jednak – niezbędnych dla skuteczności formalnej wniosku - żadnych dowodów (art. 29 § 9 pkt 2 u.SN), wskazujących wpływ tych okoliczności w realiach sprawy I ZI 84/23 na naruszenie standardu niezawisłości lub bezstronności SSN Marii Szczepaniec oraz na wynik postępowania w sprawie, zwłaszcza w powiązaniu ze sprawowaniem w okresie stanu wojennego przez X. Y. urzędu sędziego w strukturach wojskowego wymiaru sprawiedliwości. Stwierdzenie to, w aspekcie formalnych wymogów przewidzianych w art. 29 § 5 u.SN, warunkujących merytoryczne rozpoznanie wniosku, prowadzi do konkluzji, iż rozpatrywany wniosek nie zawiera żadnych okoliczności, uzasadniający zawarte w nim żądanie. W wymiarze indywidualnym nie wystarczy bowiem przytoczenie okoliczności dotyczących postępowania sędziego po powołaniu (w szczególności czynności jurysdykcyjnych, prejurysdykcyjnych, oświadczeń i wypowiedzi w sferze publicznej czy innej działalności publicznej), które mogą wywoływać uzasadnione wątpliwości co do spełnienia przezeń wymagań niezawisłości i bezstronności”, wobec czego „konieczne jest także wskazanie okoliczności świadczących o tym, że deficyt ten może oddziaływać na wynik konkretnej sprawy, z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy” (zob. postanowienie Sądu

Najwyższego z 15 listopada 2022 r. sygn. akt III CB 5/22). Sąd Najwyższy podziela nadto zapatrywania wyrażone w postanowieniu Naczelnego Sądu Administracyjnego (zob. postanowienie NSA z 14 lutego 2023 r., I FSK 2040/22), iż okoliczności towarzyszące powołaniu sędziego - w kontekście art. 29 § 5 ustawy o Sądzie Najwyższym - należy odczytywać jako okoliczności o charakterze indywidualnym, a nie generalnym (a zatem takich których istotą jest odwołanie się do systemowych rozwiązań procesu powoływania sędziów).

Przywołane okoliczności mając charakter generalny i instytucjonalny, dotyczącą w istocie każdej sprawy rozpoznawanej przez tego sędziego, nie stanowią wypełnienia obowiązku w art. 29 § 5 oraz § 9 u.SN. W tej sytuacji Sąd Najwyższy uznał, że skoro wniosek obrońcy nie spełnia wszystkich wymagań konstrukcyjnych, o których mowa w treści w art. 29 § 9 pkt 2 u.SN, to należało go, zgodnie z art 29 § 10 u.SN, odrzucić.

Kierując się przedstawionymi motywami rozstrzygnięto jak w postanowieniu.

[M. T.]

(r.g.)